

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3216/2017. (IX. 13.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Győri Ítéltábla Pf.I.20.093/2015/26/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó külföldi gazdasági társaság jogi képviselője útján (dr. Kozma Ágota ügyvéd; 8630 Balatonboglár, Erzsébet u. 73.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Győri Ítéltábla Pkf.I.25.858/2014/2. számú végzése, a Győri Törvényszék P.20.849/2014/13. számú ítélete, valamint a Győri Ítéltábla Pf.I.20.093/2015/26/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok sértik az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, V. cikkét, XIII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [2] 1.1. Az indítványozó egy németországi székhelyű gazdasági társaság, mely számos szerzői jogvédelem alatt álló film gyártója és forgalmazója. Az indítványozó (az alapügy felperese) észlelte, hogy Magyarországon több internethasználó jogosulatlanul – engedélye és jogdíj fizetése nélkül – fájlcsereelők útján használja a filmjeit. Az indítványozó ezért megbízott egy fájlcsereelők kiszűrésével foglalkozó német céget a vizsgálat lefolytatására, mely megállapította, hogy egy kábeltelevíziós szolgáltatón (jelen ügy alperesén) keresztül meghatározott IP címekről ténylegesen letöltöttek filmeket.
- [3] A jogsértés miatt az indítványozó 2014. március 17-én a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) 94/A. §-a alapján ideiglenes intézkedés elrendelése iránt terjesztett elő kérelmet arra vonatkozóan, hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy szolgáltatson adatokat, hogy az adott IP címek a jogosulatlan felhasználás időpontjában mely természetes személyekhez tartoznak. A Győri Törvényszék Pk.50.371/2014/12 számú végzésével a kérelemnek helyt adott, a másodfokú eljárásban a Győri Ítéltábla Pkf.I.25.858/2014/2. számú határozatával azonban az elsőfokú végzést megváltoztatta és az ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet elutasította. A végzés ellen az indítványozó fellebbezett.
- [4] A Győri Törvényszék P.20.849/2014/13. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság megállapította, hogy az alperes nem követett el szerzői jogsértést, a jogsértésben fennálló közreműködői minőségben pedig adatszolgáltatásra nem kötelezhető. Az ítélet ellen az indítványozó fellebbezést terjesztett elő.
- [5] A másodfokon eljáró Győri Ítéltábla Pf.I.20.093/2015/26/I. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben helybenhagyta, hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló döntést hozott, annak indokolását azonban az alábbiakkal egészíti ki és pontosítja.
- [6] A perben eldöntendő kérdés az volt, hogy a jogsértésben csak közreműködő (saját jogon jogsértést el nem követő) közvetítő szolgáltatónak tekintendő alperes az Szt., az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Elker. tv.), az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) rendelkezéseit együttesen értelmezve köteles-e az ügyfelei személyes adatainak kiszolgáltatására vagy az előfizetői személyes adatok védelmére hivatkozással azt alappal megtagadhatja.
- [7] A bíróság megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező művek az Szt. alapján filmalkotásnak tekintendők, így szerzői jogi védelem alá tartoznak. A filmelőállítóknak, így az indítványozónak is kizárólagos joga van a mű minden egyes felhasználásának az engedélyezésére.
- [8] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az Szt. rendelkezései alapján az internetszolgáltató alperes csak a jogsértésben közreműködőnek tekinthető, hiszen a szerzői

jogsértést megvalósító engedély nélküli felhasználási cselekményt (a jogosulatlan többszörözést, a jogosulatlan nyilvánosság számára való hozzáférhetővé tételt), a letöltést, illetve a megosztást ténylegesen végző ügyfelek követik el.

- [9] Az alperes jogállását és adatkezeléseinek kereteit alapvetően az Elker. tv. határozza meg, mely alapján az alperes információs társadalommal összefüggő elektronikus szolgáltatásra szerződött ügyfeleivel. Az alperes tehát internetes hozzáférést biztosító közvetítő szolgáltatónak minősül, mely adatszolgáltatásra legfeljebb az Szt. 94. § (4) bekezdés c) pontja alapján kötelezhető. Az Elker. tv. 13/A. § (2) bekezdése értelmében a szolgáltató az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtására irányuló szerződésből származó díjak számlázása, valamint a törvény (3) bekezdése alapján a szolgáltatás nyújtása céljából kezelheti azon személyes adatokat, amelyek a szolgáltatás nyújtásához technikailag elengedhetetlenül szükségesek. A szolgáltató a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adatokat bármely, a (3) bekezdésben meghatározottaktól eltérő célból csak az adatkezelési cél előzetes meghatározása mellett és az igénybe vevő hozzájárulása alapján kezelhet.
- [10] Az előfizetők személyes adatainak védelme kapcsán a másodfokú bíróság kiemelte, hogy az Európai Bíróság döntései alapján csak annyi állapítható meg, hogy amennyiben egy elektronikus közlés nem éri el az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás szintjét (azaz magánjellegű közlésnek minősül), akkor e személyes adatok anonim maradhat akkor is, ha szerzői jogot sért. A C-275/06. számú ítéletében az Európai Bíróság kiemelte, hogy nem kötelező a tagállamok számára, hogy a szerzői jogok védelmének biztosítása céljából előírják a személyes adatok polgári eljárás keretében történő közlésének kötelezettségét. Az adatszolgáltatásra és a személyes adatok védelmére vonatkozó európai uniós irányelveket úgy kell a tagállami bíróságnak értelmezniük, hogy azok ne ütközzenek alapjogokba, közösségi jogi alapelvekbe, és többek között az arányosság elvébe.
- [11] A hazai szabályozás alapján hangsúlyozandó, hogy az ügyfelek neve, címe és az internetes szokásaikból levonható következtetések az Infotv. 3. §-a szerint személyes adatnak és az utóbbiak különleges adatnak tekintendők. Az Infotv. 5. §-a értelmében személyes adat az érintett hozzájárulásával, illetve a kötelező adatkezelés alapján kezelhető az ott meghatározott célból és körben. Ezzel összefüggésben az Eht. 156. § (2) bekezdése szerint az előfizetői személyes adatok megsértését jelenti a személyes adataik jogosulatlan felfedése. Az Eht. 154–162. §-ai a polgári eljárásra vonatkozóan nem tartalmazzak a szolgáltatót terhelő adatszolgáltatási kötelezettséget. Az Szt. 94. §-a (4) bekezdés c) pontja pedig nem tekinthető az adatvédelmi jogszabályi előírások figyelembevételének teljes mellőzését lehetővé tevő, feltétlenül érvényesülő és kötelező adattovábbítást előíró rendelkezésnek. Ez következik az Szt. 94. § (1) bekezdése azon megfogalmazásából is, hogy a szerzői jog jogosultja az ott megjelölt igényeket csak „az eset összes körülményeihez képest” érvényesítheti. A bíróság álláspontja szerint mivel a jogalkotó az Szt.-n alapuló adatszolgáltatás kapcsán nem határozott meg külön törvényi garanciákat, így az érdekek összemérése szükséges, figyelembe véve az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdését és I. cikk (3) bekezdését. A bíróság megítélése szerint ebből következően az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontja szerinti fordulatnak megfelelően az adatok kiadására akkor kerülhet sor, ha az a harmadik személy (a szerzői jog jogosultja) jogos érdekeinek érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll (szükségesség és arányosság tesztje).
- [12] A mérlegelés szempontjait figyelembe véve tévesen hivatkozott arra az indítványozó, hogy az elsőfokú bíróság nem volt tekintettel arra, hogy a személyes adatok védelméhez való jog nem abszolút jog és arányosan korlátozható is. Az elsőfokú bíróság éppen az ennek érdekében elvégzett mérlegelés kapcsán tulajdonított jelentőséget a konkrét jogsértő tevékenység rendszerességének, ellentételezettségének és az indítványozót ért kár jellegének és mértékének. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a jogsértő ügyfél mint felhasználó tevékenysége adott esetben minősülhet az Elker. tv. 2. § f) pontja szerinti az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásnak, ez azonban a perbeli esetben nem igazolt. Az Elker. tv. 4. §-a szerinti az információs társadalommal összefüggő szolgáltatáshoz ugyanis már a szolgáltatóvá váló ügyfél részéről is adatszolgáltatási kötelezettség kapcsolódik, ha a szolgáltatást (megosztást) elektronikus úton, távollevők részére, rendszerint ellenszolgáltatás fejében nyújtja, és ahhoz a szolgáltatás igénybevevője egyénileg fér hozzá. A konkrét esetben a rendszeresség és az ellenszolgáltatás nem igazolt. Jelen ügyben a három eset mögött három előfizető áll, vonatkozásukban 1, 3, illetve 10 indítványozói filmre kiterjedő jogsértés valószínűsített. Két felhasználó vonatkozásában nem haladja meg az eseti jelleget, a harmadik felhasználó vonatkozásában pedig nem igazolt az, hogy a kérelmezőnek súlyosabb jogsértést megvalósító további hátrányt okozó letöltésre is sor került. Mindaddig, amíg az internet felhasználó részéről a szerzői jogokat sértő felhasználás rendszeres és/vagy ellenszolgáltatással ellentételezett jellege nem valószínűsített, és ehhez bizonyíthatóan nem kapcsolódik a szerzői jog jogosultja oldalán az adatok kiadását indokoltá tevő hátrány, addig a szerzői jog, illetve a kapcsolódó jogok jogosultjai-

nak igényeivel szemben az online magánszféra védelmének elsőbbségéből kell kiindulni. A fenti feltételek megvalósulása hiányában tehát elsőbbséget élvez az internet felhasználó azon érdeke, hogy felhasználói szokásaira, személyiségének jellemzőire vonatkozó ismeretek saját hozzájárulása alapján kerüljenek nyilvánosságra. Emiatt az egyébként önmagában is jogsértő, és kárt okozó cselekmény a másodfokú bíróság szerint még a perbeli legsúlyosabb esetben sem alapozza meg az Szjt. 94. § (4) bekezdés c) pontja szerinti adatszolgáltatás elrendelését. Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet helyben hagyta.

- [13] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz a Győri Ítélet tábla Pkf.I.25.858/2014/2. számú végzése, a Győri Törvényszék P.20.849/2014/13. számú ítélete, valamint a Győri Ítélet tábla Pf.I.20.093/2015/26/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének, V. cikkének, XIII. cikk (1) bekezdésének, XXIV. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére alapította.
- [14] Az indítványozó szerint a bíróságok döntései sértik az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, mert figyelmen kívül hagyták a nemzetközi és az uniós normákat, az Szjt.-vel ellentétes döntést hoztak. Véleménye szerint a bíróságok tisztességtelenül jártak el és nem megfelelően döntöttek, mivel jogszabállyal ellentételesen utasították el az ideiglenes intézkedés iránti kérelmét és keresetét, megakadályozva ezáltal jogainak érvényesítését. A másodfokú bíróság továbbá lehetetlen elvárást támasztott vele szemben, amikor ítéletében kifejtette, hogy neki kellett volna bizonyítania, hogy az alperes rendszeresen és/vagy ellenszolgáltatás fejében valósította meg a jogsértő szolgáltatást. A bíróság jogértelmezése sérti tulajdonhoz való jogát, mivel a szükségesség-arányosság teszt mérlegelése során a jogsértők személyes adatainak védelmét részesítette előnyben, korlátozva ezáltal szerzői jogainak érvényre juttatását. A bíróságok azáltal, hogy nem rendelték el az IP címek mögötti személyek nevének és címének kiadását, megsértették az Alaptörvény V. cikkét, mely értelmében neki joga van a tulajdona ellen indított jogtalan támadás elhárításához.
- [15] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit.
- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Győri Ítélet tábla Pf.I.20.093/2015/26/I. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően.
- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában meghatározott feltételnek, mert az Alaptörvény V. cikkével összefüggésben alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érvelést nem tartalmaz. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy indokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [18] Az indítványozó az ítélettel összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére, mely nem elégtí ki az Abtv. 27. §-ában foglalt követelményt. A hivatkozott Abtv.-rendelet értelmében alkotmányjogi panaszt csak az Alaptörvényben biztosított jog sérelme miatt lehet előterjeszteni. Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése, mely az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelező erejét mondja ki – az Alaptörvény Alapvetés című részében található – nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, így arra alapított alkotmányjogi panasz benyújtására az indítványozónak nincs lehetősége {3203/2015. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [19] Az indítványozó alapvetően az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének a sérelmére hivatkozott, mely nem a bírósági eljárásokra, hanem a közigazgatási hatósági eljárásokra vonatkozik, így az indítványozó által hivatkozott alaptörvényi rendelkezés és a támadott bírósági döntések között a jelen ügyben nincs összefüggés. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az említett összefüggés hiánya az indítvány befogadásának tartalmi akadálya {3130/2013. (VI. 24.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [20] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [21] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével és XIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [22] A bírósági ítéletekkel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény

védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, a bíróságok jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott ítéletekben foglalt döntést magát (annak hátrányos voltát) tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében {3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [21]}. Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntések érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.

- [23] Mindezek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e*) pontjában, 27. § *a*) pontjában és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése, és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2017. szeptember 5.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/734/2017.

